

Il-Baned Maltin u t-Tixrid

tal-Arti Muzikali

*Kliem tad-deheb - Wirt mill-pinna tas-Surmast Francis Falzon
Apprezzament tal-President Onorarju Anthony Bonnici*

Nistghu nghidu li l-ghan ewlieni tat-twaqqif ta' kull kazin tal-banda g'ewwa Malta u Għawdex hu li tixxerred il-kultura muzikali fir-rahal jew belt partikolari. Ninsab żgur li dan l-ghan huwa wiehed ġenwin, iżda mhux daqshekk konvint li dan l-istess ghan mhux qiegħed jintlaħaq daqs kemm mixtieq jew kemm wiehed jistenna.

Hawn kazini tal-baned li ilhom imwaqqfin snin twal, b'uhud qabzu l-mitt sena sew. Bir-raġun dawn jiftaħru bil-mużiċisti u s-surmastrijiet li hargu minn hđanhom. Jiftaħru bir-raġun bil-ġmiel ta' mużika li illum ihaddnu b'tant għozza fl-arkivji tagħhom. Huwa ta' sodisfazzjon kbir li l-baned Maltin ipproduċew g'ewwa hđanhom diversi personalitajiet ta' talent kbir u li għamlu isem għalihom personali u għal kazin

li għinhom jitgħallmu u jikbru fit-tejorija, eżekuzzjoni, kompożizzjoni u whud anke fid-direzzjoni tal-mużika.

Iżda meta wiehed jara l-isforzi kbar li jsiru u n-numru tant kbir ta' tfal li jigħallmu l-mużika u johorgu jdoqqu mal-baned Maltin u li maż-żmien jintilfu bla ma' wiehed jinduna, bilfors tistaqsi xi jwassal lil dawn it-tfal li jersqu lejn il-kazin - l-imħabba ġenwini lejn il-mużika, il-pressjoni tal-ġenituri sabiex it-tfal tagħhom ikunu bhāl l-oħrajn jew saħansitra rizultat ta' pika tal-festi?

Bhala Żurrieqi ma' nistax ma' niftakarx fil-mibki Surmast Francis Falzon li bhāl hafna tfal ohra beda l-ewwel studju muzikali tiegħu g'ewwa kazin tal-banda. Beda jdoqq il-flawt mal-Banda Santa Katarina, iżda mill-ewwel wera ġibdiet qawwija lejn il-tagħlim tal-mużika. B'sagrifiċju kbir, iżda b'determinazzjoni qawwija, Mro. Falzon kiseb b'suċċess kbir bl-ghola gradi tat-teorija, jġigifieri d-diplomi A(Mus) L.C.M. u l-L.R.S.M sabiex fl-1986 huwa ġie mahtur surmast direttur ta' l-istess Banda li sostnietu fit-tagħlim.

Hsibt li l-aqwa mod kif infakkar il-memorja tal-maħbub Surmast Falzon, propju fl-egħluq il-25 sena minn meta ġie mahtur Surmast Direttur tal-Banda Santa Katarina, huwa billi nagħmel analiżi fuq il-baned Maltin nibni fuq l-idejat miktuba minnu stess. Kull min jaf lis-Surmast Francis Falzon mill-qrib jaf sewwa li ma kienx jitlef okkazzjoni wahda sabiex iwassal kelma tajba ta' inkoraġġiment lil dawk li juru nteress ġenwin lejn il-tagħlim tal-mużika u ċanfir qawwi lejn l-oħrajn li bin-nuqqas ta' studju, hegga u nteress ikassbru l-kultura muzikali. Qallibt fil-programmi tal-festa li Soċjetà Muzikali Santa Katarina tohrog kull sena fl-okkazzjoni tal-festa u sibt minjiera

ta' kritika kostruttiva li s-Surmast Francis Falzon kien jikteb bil-ghan li jara l-baned Maltin jikbru fil-professionalita' tagghom.

It-Tagħlim tal-Mużika u Strumenti Bla Hlas

Wiehed mis-servizzi li s-Socjetajiet jipprovdu, huwa t-tagħlim tal-mużika. Fis-sena 1994 is-Surmast Francis Falzon poġġa t-tagħlim tal-mużika taht il-lenti. Huwa kiteb li fit-tagħlim tal-mużika jitfaċċaw xi difetti li wiehed irid jara kif ser jirringa. Irridu nishqu li bandist qabel jinghaqad mal-banda, ikun ha t-tagħlim u t-taħriġ meħtieġ biex ikun jista' jwettaq xogħlu sewwa. Hawn ideja hażina f'moħħ certu allievi u l-ġenituri tagħhom, li t-tagħlim tal-mużika hu xi haġa hafifa, li wiehed jassorbih malajr u li bi ftit studju ta' kultant wiehed għandu jorog idoqq ma jdumx! Kemm hu l-bogħod mill-verita' min jaħsibha b'dan il-mod. Kif hu stess jiskopri meta jibqa jdoqq ma' oħrajn ta' l-affari tagħhom u jqabbel id-daqq tiegħu ma' tagħhom. Għalhekk għandu jiġi stabbilit sillabu komuni għall-alljivi kollha, li jinkludi t-tagħlim meħtieġ biex wiehed jorog idoqq u jirrikkmanda l-kotba addattati li minn fuqhom għandu jsir dan it-tagħlim. B'hekk nisperaw li mhux biss jogħla l-livell iżda nassiguraw ukoll il-gejjieni tal-Banda b'bandisti tassew, ta' min jorbot fuqhom u li lesti jagħtu s-servizz minn qalbhom.

Htieġa ta' Tagħlim fost il-Pubbliku

Ma setax jonqos li s-Surmast Falzon jikteb dwar l-imġieba ta' settur mill-pubbliku fil-granet tal-festa. Fis-sena 1995 hu kiteb li l-festi esterni huma mibnija madwar il-banda l-aktar il-marci li jsiru matul it-toroq. Inikktek il-fatt li hafna jkejlu festa kemm tkun kbira minn l-ghadd ta' marci li jsiru, kemm ikunu brijuzi, ta' min idumu sejr in-izjed, eċċ. Bħalli kieku t-tul tal-hin u l-kwalita' tal-marci huma xi riga li bihom inqisu l-kobor tal-festi tagħna. Tassew hemm bzonn urgenti li naqbd u nizzbru n-niexef li lahaq trabba u ndaħħlu minflok il-moderazzjoni, it-tolleranza u r-rispett lejn l-oħrajn. Inikktek iktar il-fatt li xi whud jinqadew bil-festa biex jizvugaw l-emozzjonijiet baxxi li jirgħu fuqhom u jirriduċu dawn l-okkazjonijiet f'manifestazzjonijiet ta' bluha u nkovenjent għall-oħrajn.

Il-Mużika Bħala Ferġha Mportanti f' Sigra Kbira ta' Kultura

Fil-messaġġ tiegħu tas-sena 1996 is-Surmast Falzon għazel li jikteb fuq il-mod kif hu jinterpreta l-kelma *kultura* b'konnetazzjonijiet speċjali fuq il-mużika. Hu kiteb li ta' spiss nisimghu tingħad il-kelma *kulturali* u forsi mhux kulhadd jifhem eżatt din xi tfisser. Il-kelma *kulturali* fl-origini tagħha tfisser tkabbar, tikkkoltiva, tiżviluppa. Hekk per eżempju l-kelma 'agrikultura' tfisser kultivazzjoni ta' l-art. Fis-sens aktar wiesgħa, kultura saret tfisser dawk l-oqsma kollha ta' għerf li l-bniedem għaraf, skopra u kabbar mal-medda taż-żmien. Fost l-oqsma tal-kultura l-iktar ewlenin insibu l-letteratura, l-arti u l-mużika. Iktar kemm wiehed ikollu għarfien ta' dawn l-oqsma kulturali, iktar ngħidu li hu bniedem kult. L-effetti tal-kultura fuq il-bniedem huma bosta, fosthom: tagħmilna aktar bnedmin shaħ; tifthilna moħħna; tniessel fina sentimenti sbieħ; tinfina l-gosti tagħna u tqanqal fina x-xewqa għall-verita', u għal dak li hu tajjeb u sabiħ.

Il-mużika hija waħda mill-friegħi ta' din is-sigra kbira tal-kultura u għal min jehodha bis-serjeta' din tista tkun ta' għid kemm fizikament kif ukoll mentalment. Izjed kemm wiehed ikun jaf fuq is-sugġett iktar jgħarf u jsir iħobbu. Għal min jidhöl f'din ir-relazzjoni mill-qrib mad-dixxiplina li jrid jitgħallem, m'hemm xejn tqil li ma jistax jegħlbu imma jahmel dak kollu possibli biex ifittex jikseb l-għarfien u t-teknika halli jista' jhaddem din l-arti. Ninnutaw li xi alljievi jersqu biex jitgħallmu l-mużika, jagħmlu dan b'nofs qalb. Għal dawn l-istudju hu haġa ta' dwejjaq, dejjem isibuha bi tqila biex jitharrġu kif suppost u progress isir ftit li xejn. Hawnhekk ta' min jgħid kelma lill-ġenituri li jekk uliedhom m'mhummiex veru nteressati jew għadhom zġhar wisq, ikun aħjar jekk ma joqgħodux jimbuttawhom u jisfurzawhom għall-mużika. It-tagħlim l-izjed li jhalli frott meta jkun imqanqal mill-imħabba lejn is-sugġett u hekk nawguraw lil kull min jersaq lejn il-mużika jkollu din id-dispożizzjoni.

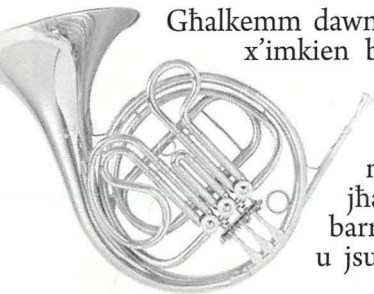
It-Tagħlim tal-Mużika mhux Passatemp

Punt important li s-Surmast Falzon saħaq fuqhu fil-messaġġ tiegħu tas-sena 1998 kien li t-tagħlim tal-mużika m'għandux jibqa jittiehed bhala passatemp. Minn naha tagħhom is-soċjetajiet mużikali li jipprovdu tagħlim b'xejn u strumenti lil min huwa veru nteressat fl-arti mużikali jridu jiżguraw li dawn l-isforzi kollha jsibu għeruq sodi li fuqhom jibnu l-futur tagħhom. Ma nistgħux nikkuntentaw ruħna bis-suċċessi tal-passat u naħsbu li b'daqshekk issa tlajna fuq xi pedestall li hadd mhu se jcaqlaqna minn fuqu. Irridu naħdmu izjed flimkien biex intejbu l-livell tagħna, nidhlu għall-inizjattivi ġodda u nilqgħu l-isfidi li nsibu quddiemna bil-kuraġġ.

Tinhass il-htieġa li naħdmu ferm iktar mill-qrib mal-ġenituri ta' l-alljievi sabiex dawn juru aktar interess fil-progress tat-tfal tagħhom. Bhal mal-ġenituri juru heġġa tremenda sabiex uliedhom jiksibu s-suċċess mixtieq fl-iskola u permezz ta' dan huma jkun strumentali fil-karriera ta' uliedhom, hekk ukoll tinhass l-urġenza li l-ġenituri jkunu l-muttur li permezz tagħhom uliedhom jkunu stimolati aktar fit-tagħlim tal-mużika.

L-Opinjoni Pubblika

Fis-sena 2003 is-Surmast Francis Falzon għamel referenza għad-diversi stharrig kummerċjali li diversi organizzazzjonijiet jagħmlu dwar xi prodott jew servizz, jew biex isiru jafu kif jaħsbuha l-maġġoranza fuq xi haġa li tkun għaddejja fil-pajjiż jew biex tingabar statistika u jsiru maġhrufa x-xejriet f'diversi oqsma. Jistqarr li qatt ma sar stharrig biex insiru nafu kif jaħsbuha n-nies fuq il-baned Maltin, imma nformalment ġieli staqsejna lil nies midhla tal-mużika kif jaħsbuha dwar dan u t-twegibiet tagħhom kienu kuntrastanti ferm! Hemm min jgħid li l-baned ziedu l-kultura mużikali f'pajjiżna u jagħmlu l-mużika aktar milhuqa fost il-popli u hemm min iqishom bhala saħta minħabba d-dilettantizmu u n-nuqqas ta' professjonalita' li juru haġna mis-soċjetajiet mużikali.

Għalkemm dawn huma ġeneralizzazzjonijiet, il-verita' probabbli tinsab x'imkien bejn dawn iż-żewġ sitwazzjonijiet. Hawn min jiehu l-affarijiet bis-serjeta' u hawn min jehodhom b'inqas serjeta', pero' wiehed irid jara u jizen iċ-ċirkustanzi li fihom joperaw il-baned Maltin. Għalkemm aħna nsejju dawn is-soċjetajiet mużikali, wiehed iktar jista' jhars lejhom bhala għaqdiet li jorganizzaw il-festi ta' barra. Haġna drabi mhix il-mużika l-muttur li jdawwar u jsuq lil dawn is-soċjetajiet. Mhix il-mużika, li tingħata

l-ewwel post, anzi l-mużika hija l-iskjav ta' ċelebrazzjonijiet li jsiru, hija s-'Cindirella' li qieghda hemm biex taqdi u sservi.

Niltaqgħu ma' bandisti li jikkontentaw ruhhom bil-provi ta' darba fil-gimgha biss, jekk ma ssibhomx ukoll li harġu jdoqqu mingħajr ma thejjew sewwa permezz ta' kors ta' tagħlim kif jixraq. F'din it-tahlita ta' ċirkostanzi, ir-rizultati ma jistgħux ikunu hliet medjokri. Minhabba f'hekk il-kazini tal-baned tagħna laħqu haġu fama negattiva, u kull ma jigri hażin fil-festi jeħlu bih huma. F'għajnejn in-nies, kif ukoll f'għajnejn l-awtoritajiet, il-kazini tal-baned sfortunatament ma jhallux impressjoni tajba wisq.

Filwaqt li nagħrfu x-xenarju li rridu naħdmu fih, aħna nagħmlu hilitna biex intejbu l-livell generali tal-baned. Hemm xewqa kbira li nrawmu mhabba vera fost iż-zgħażaġh tagħna lejn l-arti muzikali billi noffrullhom tagħlim bażiku sod li fuqu jkunu jistgħu jkomplu jibnu 'l quddiem. Ninkoraġixxu lil kulhadd biex ikompli jiżviluppa t-talenti tiegħu u għal dan l-għan is-socjetajiet għandhom jgħinu aktar finanzjarjament lil dawk il-bandisti li jridu javvanzaw fit-tagħlim muzikali tagħhom. Irridu nesigū wkoll lil kull min jersaq jirċievi t-tagħlim muzikali u kull min jingħaqad fi hdan il-banda, jagħmel dan bl-akbar mod responsabbli u jagħti l-aħjar kontribut li jista'. Fuq kollox irridu nfiehm u lil kulhadd li l-mużika ma għandniex nirriduċuha għal livell ta' partiti u pika bla sens billi ninqadew biha għal skopijiet ulterjuri.

Thejjija Serja u Studju Kontinwu

Fis-sena 2006 is-Surmast Francis Falzon sahaq fuq il-bżonn li dawk li joħorġu jdoqqu mal-banda jibqgħu jistudjaw għax dan ikun għadu biss il-bidu. Huwa qal li sfortunatament, fil-baned Maltin insibu tahlita ta' bandisti, fejn il-livell ta' profiċjenza mhux ta' kulhadd l-istess, u dan jirrizulta f'tahlita ta' difetti li jwasslu għal tnaqqis fil-livell muzikali. Il-kawża ta' dan huwa dovut għall-fatt li haġna bandisti, meta jibdedw idoqqu, jieqfu mit-tagħlim u t-taħriġ tat-teknika fl-istrument u għalhekk jibqgħu defiċjenti fil-hiliet li suppost ikunu kisbu. Għalhekk aħna nagħmlu l-appell tas-soltu biex kull bandist mhux biss ma jfallix mill-provi li jsiru, iżda jkompli jtejjeb il-hiliet muzikali tiegħu anke għand għalliem privat li jkun jispeċjalizza fl-istrument tiegħu. Hija haġa minn din id-dinja li biex wiehed jgħaddi 'l quddiem, fi kwalunkwe qasam, irid jagħmel xi fit sagriċċju. Niltaqgħu ma' individwi li jixtiequ jitgħallmu jdoqqu, imma l-istudju jdejjaqhom jew ma jsibux hin għalih, 'l-Ispirtu jrid imma l-gisem dgħajfet'. Minn tassew iħobb xi haġa jagħmel hiltu kollha u kull sagriċċju biex jakkwista dak li jixtieq. M'hemm l-ebda bakketta maġika li tista' tgħinna u ggħibilna dak li rridu b'mod faċli.

Dan l-appell nagħmluh ukoll lil dawk l-alljivi li qed jistudjaw u jaspiraw li għad jiffurmaw parti mill-banda tar-raħal jew belt tagħhom, biex huma wkoll jieħdu t-tagħlim bis-serjeta' u b'hekk iqieghdu pedament sod li fuqu jkunu jibnu minn gurnata għall-oħra teknika muzikali tajba li twassalhom biex ikunu muziċisti serji. L-iskop jintlaħaq biss jekk ikollna għadd ta' bandisti li mhux biss jattendu għall-provi u l-programmi li ntellgħu, imma li jirnexxielhom jilħqu livell għoli fl-eżekuzzjoni tagħhom.

Dan il-livell ma jitleħaqx b'dak li wiehed ikun tghallem qabel ma joħroġ idoqq, imma billi wiehed itejjeb, jiżviluppa u jirfina t-talenti tiegħu minn jum għall-ieħor. Nixtiequ ferm li jkollna aktar bandisti li l-hin hieles tagħhom jiddedikawh

specifikament biex jgħollu l-livell mużikali tagħhom. Ghalkemm l-oqsma l-oħra fil-kazini, bhal l-amministrazzjoni, l-armar, in-nar u l-manutenzjoni huma mportanti biex is-socjetajiet jiffunzjonaw, dawn għandhom jidhlu għalihom membri oħra, li m'huma nvoluti f'xejn. Idejalment il-bandisti għandhom jokkupaw ruħhom fil-qasam bandistiku u ma jaljenawx ruħhom f'oqsma oħra.

Wiehed mid-difetti li l-aktar iżomm il-baned Maltin milli jimxi 'l quddiem hija l-bruda ta' xi bandisti, bruda li tirrizulta f'nuqqas ta' attendenza għall-kuncerti u programmi u nuqqas ta' heġġa għat-tagħlim. Hafna jibdedw jattendu għall-lezzjonijiet b'certu entuzjażmu, johorġu jdoqqu, imbagħad bl-iskuża ta' impenji oħra, jibdedw jibirdu ftit ftit, sa ma tintefa' għal kollox il-heġġa li darba tkun ressqithom lejn il-mużika. Difett ieħor hu li meta wiehed johroġ idoqq, jieqaf mill-istudju u l-prattika tat-teknika u jikkuntenta ruħu b'dak il-ftit li jkun tgħallem. Għal dawn it-talin biżżejjed għalihom jekk jitgħallmu jhanxru erba' marcijiet. Imma l-mument tal-verita' jasal fuq kullhadd, u hin jew ieħor jiltaqgħu ma' xi xogħol li l-eżekuzzjoni tiegħu titlob it-teknika u jgħtru.

Sfortunatament, il-kelma dilettantizmu, li fid-dinja tal-lum m'għadiex teżisti hliet fid-dizzjunarju, għadha tapplika għal-baned tagħna. Mill-banda l-oħra nħossuna fortunati li għandna għadd ta' bandisti li tista' tgħid ma jfallu qatt milli jattendu u jagħtu sehemhom mill-aħjar li jistgħu. Dawn skoprew li meta jieħdu sehem b'mod serju fi proċess krejattiv bħalma hi l-mużika, is-sodisfazzjon tagħhom ma jkunx zġhir. Lil dawn niringrazzjom tas-sagrificju li jagħmlu u ninkoraġġim itejbu l-livell tagħhom dejjem iżjed.

Issib nies li għalihom il-banda tfisser biss dawk il-marci li magħhom jistgħu ikantaw salt kliem fieragh. Lil xi whud, il-bicċiet li ddoqq il-banda idejquhom jekk ma jgħidulekx ukoll li qishom tal-mejtin! Dan kollu juri li ghalkemm is-Socjetajiet jissejhu mużikali, pero' jonqos hafna xi jsir biex tnissel fil-membri spiriti tassew kulturali.

Pariri tad-Deheb li Fuqhom Għandna Nibnu l-Futur tal-Baned Maltin

Fid-dawl ta' uħud mill-ħsibijiet għaqlija miktuba matul dawn l-aħħar 17 il-sena mill-mibki iżda qatt minsi s-Surmast Francis Falzon, li mexxa lill-Banda Santa Katarina V.M. taż-Żurriegħ għal 22 sena b'abbilta' u b'sincerita' kbira, id-dirigenti tas-Socjeta' Mużikali Santa Katarina V.M. jagħrfu l-importanza li jridu jagħtu lill-Banda u lit-tagħlim tal-mużika. Il-Kumitat ħabrieke tas-Socjeta' jikkommetti ruħu li jkompli jaħdem u jimxi fuq il-pariri siewja li ħaddan is-Surmast Falzon.

B'dan il-għan il-Kumitat tas-Socjeta' Mużikali Santa Katarina dejjem iżzomm qrib il-ġenituri ta' l-alljivi sabiex jassigura l-progress fit-tagħlim. Minbarra l-opportunita' li l-ġenituri jistgħu jakkumpanjaw lill-uliedhom għall-lezzjonijiet fil-kazin fejn ikunu jistgħu isegwu direttament il-progress ta' uliedhom, is-Socjeta' ta' kull sena torganizza serata fil-kazin, fejn l-alljivi tal-Banda Santa Katarina, flimkien mal-ġenituri tagħhom jiltaqgħu ma' l-għalliema tal-mużika u jtkellmu magħhom fuq il-progress u d-diffikultajiet ta' wliedhom. F'din l-okkażjoni ta' kull sena, li dahlet fil-kalendarju tas-Socjeta' Mużikali Santa Katarina V.M. madwar għaxar snin ilu fuq insistenza tas-Surmast Francis Falzon innifsu, l-alljivi u l-bandisti z-zgħar tal-Banda Santa Katarina V.M. jingħataw l-ewwel opportunita' li jesebixxu l-kapacitajiet tagħhom fil-pubbliku. Dan iservihom ukoll ta' inkoraġġiment fil-hidma tagħhom.

Is-Socjeta' Mużikali Santa Katarina V.M., li mit-twaqqif tagħha fis-sena 1864

minn dejjem hadmet bla waqfien favur it-tagħlim tal-mużika, hija kommissa li tkompli tagħti sehem shiħ tagħha għall-avvanz tal-bandisti fl-edukazzjoni kulturali, bl-għan aħħari li tikkontribwixxi u tippromwovi l-qerda tad-dilettantizmu mill-baned Maltin. Min barra l-isforzi kbar li jsiru mis-Socjetà kull ma hemm bżonn huwa għarfien shiħ ta' l-importanza tat-tagħlim kontinwu, ffit sforz u hafna rieda tajba minn dawk li ġenwinament jersqu sabiex jircievu t-tagħlim mużikali.

J'Alla kull min jaqra dan l-artiklu jzomm haġġin f'moħħu d-doni sbieħ li dejjem haddan is-Surmast Francis Falzon sabiex l-imħabba vera lejn il-mużika tmexxina biex is-socjetajiet mużikali Maltin jersqu dejjem iktar lejn il-professionalita' li tagħti aktar sodisfazzjon lil min jippromovi u lil min jitgħallem u jipprattika, kif ukoll lil pubbliku nġenerali li jhobb u japprezza l-baned Maltin.

Is-suċċess tal-Banda Santa Katarina V.M. illum huwa dovut għad-dedikazzjoni kbira li wera s-Surmast Francis Falzon fit-tnejn u għoxrin sena li mexxa l-Banda. Dan is-suċċess ma ġiex b'kumbinazzjoni izda b'xogħol kontinwu, b'rieda tajba, b'sagrificċju kbir u fuq kollox b'imħabba lejn il-mużika. Jidher ċar li l-pariri li s-Surmast Falzon kien jemmen fihom, mhux biss kitibhom izda wettaqhom f'haġtu. Ahna nittamaw li dan il-kliem tad-deheb, wirt kbir li hallielna s-Surmast Francis Falzon, ikun it-teżor li minnu nibqgħu nibbenefikaw fil-futur u li jzomm lil maħbub Surmast tagħna dejjem haġ fil-qalb ta' min verament ihobb il-mużika u jixtieq ġid ġenwin u deġġiemi lill-baned Maltin.

Is-Surmast Francis Falzon jien nafu sewwa, għax minbarra li attendenja l-iskola primarja taż-Żurrieq flimkien għal seba snin, huwa kien is-Surmast Direttur tal-Banda matul l-għaxar snin ta' Presidenza tiegħi. Għalhekk nista' ngħid kemm kien bniedem iddedikat, bravu u fuq kollox umli. Qiegħed nippublika ritratt li għandi għal qalbi hafna fost kollezzjoni kbira ta' ritratti, meta jien ipprezentajt tifkira lis-Surmast Francis Falzon fit-22 ta' Novembru 2006 fit-tmiem l-Oratorju 'Katarina ta' Lixandra'. Fuq lirika ta' Fr. John Curmi, dan ix-xogħol jibqa l-akbar kapulavur mużikali li

writtna mingħand is-Surmast Francis Falzon. Fuq kollox kienet l-aħħar dehera uffiċjali tiegħu qabel ħakmitu l-marda li waslitu għand il-Mulej. Għalkemm mhux magħna fiżikament, ahna xorta wahda nfakkru l-25 sena mill-ħatra tiegħu bhala s-Surmast Direttur tal-Banda Santa Katarina V.M. Ix-xogħol kbir li għamel is-Surmast Falzon huwa wirt prezzjuż li permezz tiegħu huwa jibqa' għal dejjem fil-memorji tagħna lkoll bhala 'Surmast ta' Unur'.

Is-Surmast Francis Falzon jircievi tifkira tal-Oratorju 'Katarina ta' Lixandra' mingħand is-Sur Anthony Bonnici, President tas-Socjetà Mużikali Santa Katarina

